

ØKOLOGISKE KØER SKAL BESTILLE NOGET I GRÆSMARKEN

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Høj andel af afgræsningsgræs i rationen er en sikker vej til et højt dagligt restbeløb per ko sommeren igennem. En vigtig nøgle til høj græsoptagelse er, at kørerne er sultne og bestiller noget, når de er udenfor.

Det er højsommer og en pæn del af 2015-afgræsnings sæsonen er allerede gået for de økologiske malkekøer. Starten har været noget blandet. Temperaturen har været lavere end normalt, og der er kommet masser af regn. Men afgræsnings sæsonen er alligevel generelt startet godt, og vi har målt høje græsoptagelser i mange besætninger. Flere steder har markerne været våde og lidt optrådte, men det er stor set ved at være forbi nu, siger økologikonsulent Hans Lund hos Jysk Økologi. Her arbejder han med grovfoder og afgræsning, og står blandt andet bag initiativet "Jysk Eliteafgræsning".

Godt gang i afgræsnings skolerne

"Jysk Eliteafgræsning" er fællesnavnet for aktiviteterne i seks afgræsnings skoler med 5–7 deltagere per skole. Skolerne er inspireret af resultaterne i projektet "Afgræsnings skolen," som løb i 2014. De jyske afgræsnings skoler holder korte møder hen over afgræsnings sæsonen, og her er tæt fokus på græsset og en løbende erfaringsudveksling.

Når afgræsningsskolen er samlet, går man ud i græsmarken og måler græshøjde med en plademåler og diskuterer resultatet. Det giver deltagerne en god fornemmelse af, hvor højt græsset er, og hvor meget udbud der er på marken. - Vi anbefaler at græsset ikke bides ned til under seks centimeter, da det så vil gå ud over væksten og græsoptagelsen, siger Hans Lund.

Pæne restbeløb motiverer

På møderne i afgræsningsskolerne får deltagerne også regnet restbeløb ud per ko per dag (mælk – foder). Og det viser rigtig pæne tal for sæsonen så vidt.

- Det er gået godt med at holde ydelsen, og vi har aktuelt et gennemsnitligt restbeløb på omkring 55 kroner per ko per dag hos besætningerne i skolen, fortæller Hans Lund. Han understreger, at der er stor spredning på restbeløbene. Den højeste besætning ligger på 77 kroner per ko per dag og den laveste på 45 kroner. En høj andel afgræsning og en høj ydelse medfører generelt det højeste restbeløb.

Beregning af græsoptagelsen i besætningerne viser daglige optagelser helt op i niveauet 14,5 kilo tørstof per ko om dagen.

Overvej skift til natafgræsning

Når temperaturen for alvor kommer op på de varme sommerdage, bliver køerne dovne, og græsoptagelsen går ned. - I de perioder kan det være en god ide at skifte til natafgræsning, og så holde køerne inde i skyggen om dagen, anbefaler afgræsningsspecialisten.

Kravet om seks lyse timer kan stadig let opfyldes, og køerne har på den måde lettere ved at fastholde en høj græsoptagelse, er hans erfaring.

Fortsatte udfordringer hen over sommeren.

Længere hen på sæsonen er der typisk behov for at give køerne lidt mere energi på stald, men det bør ske gradvist.

Når græsvæksten falder, og kvaliteten af græsset bliver dårligere, er det vigtigt at trappe roligt op. - Det kan for eksempel være med 0,5–1 kilo korn per dag, da der fortsat er masser af protein i græsset, anbefaler Hans Lund. Han understreger, at man også længere hen på sæsonen skal have "is i maven" og skal turde tro på, at køerne stadig kan hente masser af energi ude, så længe der er et godt udbud af græs.

- Hvis køerne vænner sig til, at der er masser af foder på foderbordet, bliver de dovne, og så foretrækker de at æde det frem for at gå til græsset, når de er ude, siger han.

Køerne skal bestille noget

Hans Lund understreger igen og igen, at køerne skal udfordres til at arbejde, når de er udenfor. Køer, som er sultne og afgræsser en mark med godt udbud og god kvalitet græs optager to kilo tørstof i timen. Og for at være sikker på, at køerne er sultne, må de gerne komme fra et tomt foderbord inde i stalden. De kan godt selv, hvis de er sultne og får lov. Og så er de jo ude på marken for at æde – ikke for at skide, som Hans Lund udtrykker det.

Faktaboks

Fire skarpe råd om afgræsning

- Styr ikke efter mælketanken - men se på græsset
- Mål græshøjden og følg udbuddet tæt
- Undgå at græsset bliver kortere end 6 cm
- Hold igen med energi på foderbordet

Kilde: Afgræsningsskolen, 2014